

Cluster

Készítette:

Graf András, Budapesti Metropolitan Egyetem

Témavezetők:

Bachmann Erzsébet DLA , Pintér Márton DLA

Műleírás

A 2023-as évet Németországban, a Muthesius Képzőművészeti és Design Akadémia hallgatójaként töltöttem, ahol a Spatial Strategies mesterképzésen tanultam. A második szemeszterben egy Spaces of Degrowth nevű kurzuson vettem részt, ahol lehetséges jövőbeli forgatókönyveket vizsgáltunk, melyekben az épített környezet alakítása és használata a jelenleg uralkodó fogyasztói szempontokkal szemben a fenntarthatóságot helyezi előtérbe. A felvázolt jövőképek megörökítésében szabad kezet kaptunk, így végül egy videóinstalláció elkészítése mellett döntöttem. Úgy gondolom, hogy ez a formátum képes leginkább rábírní a befogadót, hogy a képernyőn túli részt saját gondolataival egészítse ki. Az elkészült, összesen nagyjából 20 perces anyag betekintést nyújt abba, hogy a technológia és a közösségorientált életvitel hogyan segítheti a jelenleg súlyos lakhatási válsággal küzdő populációnkat.

A Cluster alapgondolata arra a kérdésre épül, hogy a szokások feltérképezése révén képesek vagyunk-e a hasonló képet mutató felhasználók csoportosításával enyhíteni a lakhatási válságot. Az általam felvázolt forgatókönyvben Jonathan, egy mesterséges intelligencia megalapítja a Cluster nevű vállalatot, amely közösségorientált módon igyekszik megfizethető lakhatást biztosítani ügyfelei számára. A profitorientáció kényszere nélkül Jonathant egyetlen cél vezérli: hogy ügyfelei megfelelő otthonra és közösségre találjanak. A felhasználói élmény részét képezi az úgynevezett Spatial Questionnaire, amely feltérképezi a felhasználók szokásait és igényeit. A válaszok elemzésével az adatbázisban található épületállomány közül olyan opciókat kínál, melyek mind az ügyfél igényeihez, mind az adott épület lakóközösségének dinamikájához igazodnak.

A történet szerint 2036-ban Németországban, Kielben járunk. Anissa egy fiatal egyetemista, aki Budapestre szeretne költözni, hogy folytassa tanulmányait, ezért a helyi Cluster-kioszkot veszi

igénybe. Ezen a ponton kapcsolódunk be a történetbe, amely egy felhasználói felületen, valamint Jonathan és Anissa párbeszédén keresztül kíséri végig, ahogy új ügyfélként Anissa kitölti a kérdőívet, majd a felkínált lehetőségek közül kiválasztja a számára megfelelő opciót.

Építésként mindig is az foglalkoztatott leginkább, hogyan lehet valaki számára optimális életteret alkotni. Hogyan vehetem fel valaki más álcát, és igyekezhetek megérteni az ő szokásait, preferenciáit. Sajnos (vagy épp ellenkezőleg) egyre nagyobb luxust jelentenek privát tereink, ezért rendkívül fontos, hogy azt, ami rendelkezésünkre áll, a saját igényeink szerint tudjuk kialakítani. Ehhez azonban véleményem szerint elengedhetetlen, hogy tisztában legyünk saját szokásainkkal. Tudatosuljon bennünk, hogy bizonyos környezetekben miért érzünk frusztráltságot, míg más helyeken nyugalmat és biztonságot. Miért halmozunk bizonyos dolgokat például egy vágyott önkép beteljesülése reményében? Vagy éppen mik azok a tárgyaink, relikviáink, amelyek szinte testünk meghosszabbításaként testi-lelki egyensúlyunkat szolgálják.

Természetesen érzéseinket nem csupán a fizikai környezetünk befolyásolja. Legalább olyan fontos, hogy hogyan viszonyulunk szociális környezetünkhöz. Milyen emberek vesznek körbe minket? Kivel osztozunk egy otthonon? Kivel osztozunk bizonyos felelősségeken? Mivel a méltó lakhatás lehetősége, privát tereink és érzelmi-fizikai határaink egyre csak szűkülnek, úgy gondolom, kénytelenek vagyunk egyre nagyobb hangsúlyt fektetni az előbbi kérdésekre.

Munkámra érkeztek olyan visszajelzések, melyek szerint nem lehetséges nyers, objektív információk halmazából ilyen érzékeny témában, mint a lakhatás, következtetéseket levonni. Én magam is úgy gondolom, hogy nem feltétlenül egészséges emberekre erőltetni a megosztást, valamint azt, hogy mindenképp szoros közösségekben éljenek. Ez semmiképpen sem megoldás a problémákra. Mindazonáltal hiszek abban, hogy életbevágó, hogy igyekezzünk megérteni saját szokásaink forrását és következményeit, illetve tiszteletben tartsuk másokét.

Mint minden munkámban, természetesen itt is csak utólag kristályosodott ki, hogy pontosan mi vezérelt a projekt elkészítésében. A Cluster mindenekelőtt egy olyan jövőképet kíván ábrázolni, melyben a jövő embere tudatosabban szemléli környezetét. Tisztában van vele, hogy milyen áldozatok és erőforrások révén kerül étel az asztalára, egy tárgy a kezébe, tető a feje fölé, vagy éppen egy megértő társ az oldalára. Azt nem tudom, hogy ezt hogyan érhetjük el, mindazonáltal remélem, hogy munkám segíthet ebben.